

Objekt

Hammarlands kommun, f.d. deponi
Hammarland

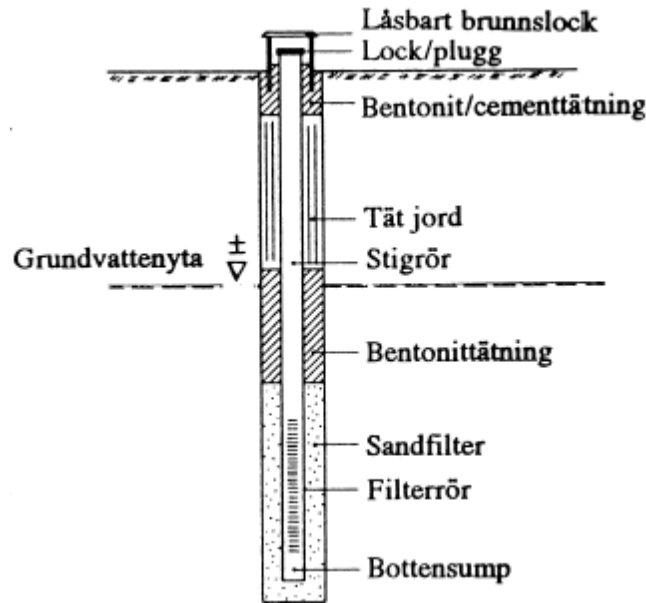
Beslut om miljögranskning

Ålands miljö – och hälsoskyddsmyndighet (ÅMHM) har granskat ansökan enligt 15 § LL om miljöskydd (2008:124), nedan kallad miljöskyddslagen. Vid efterkontrollfasen av deponin på fastigheten Tjärberget Rnr 2:69 i Kattby, Hammarlands kommun, ska instruktioner och föreskrifter som i detta beslut är meddelad med stöd av 24 och 26 §§ miljöskyddslagen följas. Detta beslut ersätter det tidigare miljötillståndet (ÅMH-Pn 57/08).

Verksamhetsutövaren ansvarar för att verksamheten uppfyller alla lagens krav. Myndigheten kan förelägga om ytterligare krav, avbryta verksamheten eller kräva att skada avhjälpas om verksamhetsutövaren försummat sina skyldigheter enligt lag eller myndighetens instruktioner.

Instruktioner och föreskrifter

1. Hammarlands kommun ska underhålla och sköta växttacket i markfiltret, så att reningsanläggningens funktion säkerställs. Om växtligheten upphör ska den ersättas med ny plantering. Tillflödet av lakvatten ska förse anläggningen med vatten. Vattning ska ordnas vid behov så att växtligheten i rotzonen inte torkar ut.
2. Ifall träd uppkommer på deponin ska Hammarlands kommun röja bort dem, så att trädenas rötter inte förstör täckningen.
3. Hammarlands kommun ska kontrollera grundvattenrörens funktion regelbundet och ersätta dem ifall t.ex. inträngning av ytvatten förekommer, i syfte att provtagningen alltid ska vara tillförlitlig. Grundvattenrören ska utformas och dimensioneras enligt nedanstående figur och anvisningar.

- Röret ska vara minst 50 mm i diameter för att möjliggöra provtagning.
- Rörets filterdel skall vara 700 – 2000 mm lång. Röret ska neddrivas så att filterdelen lokaliseras under årsmedelgrundvattennivån.
- Filterrörets slitsstorlek bör motsvara d_{10} för filtermaterialet, dvs. 90 % av materialet i sandfiltret ska ha större kornstorlek än slitsarna.
- Filtermaterialet (sandfiltret) som omger rörets filterdel bör ha en genomsnittlig kornstorlek (d_{50}) som bör vara dubbelt så stor som den omgivande jordens och vara ens graderat med ett graderingsstal (d_{60}/d_{10}) mellan 2 och 3.

Ovanför grundvattenytan tätas runt röret med tät jord och vid markytan tätas mellanrummet mellan röret och borrhålet, t ex med cement, för att undvika inträngande ytvatten.

4. Hammarlands kommun ska kontinuerligt utföra kontroll av lak-, yt- och grundvattnets tillstånd på och kring deponiområdet under efterbehandlingsfasen. Kommunen ska utföra provtagning och analys enligt ett kontrollprogram. Kontrollprogrammet ska omfatta minst de provtagningsparametrar och intervall som framgår i bilaga 1. Prov ska tas med iakttagande av god labororiesed under förhållanden som är representativa för verksamheten och av en godkänd provtagare. Proven ska analyseras av ett ackrediterat laboratorium (ISO/IEC 17025 eller motsvarande).
5. Hammarlands kommun ska årligen skicka in en sammanställning och utvärdering av analysresultaten till ÅMHH tillsammans med en lista över eventuella åtgärder som vidtagits med anledning av analysresultaten.

6. Efterkontrollfasen pågår så länge som myndigheten kräver det med beaktande av den tid under vilken deponin kan ha en negativ miljöpåverkan.

Motivering

ÅMHM har granskat ansökan samt inkomna handlingar och funnit grundad anledning att pröva verksamhetens laglighet i enlighet med 15 § miljöskyddslagen. För att trygga att ändamålet med verksamheten uppnås med minsta möjliga negativa miljöpåverkan, utan att denna miljöhänsyn blir oskälig, meddelar myndigheten instruktioner och föreskrifter gällande efterkontrollen av den avslutade deponin enligt 24 och 26 §§ miljöskyddslagen.

Enligt bestämmelser om vattenkvalitet i 5 kap. vattenlagen så är det envars skyldighet att efter förmåga och tillfälle, genom aktivt handlande och genom att avstå från skadlig påverkan, skydda och vårda grundvatten så att dess beskaffenhet inte medför hälso- eller miljöfara och ytvattnet så att det hålls i ett skick som tillåter naturlig flora och fauna. En skyldighet att avhjälpa olägenheter även efter att vattenfarlig verksamhet har upphört finns i 4 kap. 7 § 1 mom. vattenlagen. En avslutad deponi omfattas av en efterkontrollfas enligt 23 § i landskapsförordning (2007:3) om deponering av avfall, nedan kallad deponeringsförordningen.

Genom föreskrivna parametrar och provtagningsintervall i bilaga 1 kan verksamhetsutövaren svara för kontroll av verksamhetens miljöpåverkan, inbegripet analys av yt- och lakvatten från deponin samt övervakning av grundvattentillståndet i deponins närområde i enlighet med 23 § deponeringsförordningen. Kommunen har ansökt om att efter 2016 få provta lak – yt – och grundvatten en gång per år. Nivån på provtagningen måste dock vara skälig så att det utgående från resultaten går att utläsa trender och eventuella variationer över året, varvid provtagning av basanalyserna ska utföras minst två gånger per år. Hammarlands kommun ska utföra provtagning och analys av lak-, yt- och grundvatten för att kontrollera att lakvatten inte läcker ut, i syfte att skydda grund- och ytvattnet i området. Hammarlands kommun ska sammanställa och utvärdera resultaten från provtagning enligt kontrollprogrammet som en uppföljning av deponins miljöpåverkan samt för att kommunen ska kunna bedöma behovet av ytterligare åtgärder. ÅMHM utfärdar föreskrifterna om egenkontroll med stöd av 26 § miljöskyddslagen.

I syfte att provtagningen alltid ska vara tillförlitlig ska Hammarlands kommun regelbundet kontrollera grundvattenrörens funktion. Hammarlands kommun ska underhålla och sköta växttäcknet i rotzonen, så att reningsanläggningen behåller sin funktion. Hammarlands kommun ska därtill röja bort träd som eventuellt uppkommer på deponin i syfte att trädernas rötter inte förstör täckningen. ÅMHM utfärdar instruktionerna 1,2 och 3 med stöd av 24 § punkt e miljöskyddslagen.

Enligt 23 § deponeringsförordningen pågår efterkontrollfasen så länge som tillsynsmyndigheten, med beaktande av hur länge deponin kan ha en negativ miljöpåverkan, kräver det.

ÅMHM har inte hört ytterligare parter i ärendet då beslutet inte rör någon annan part än Saltviks kommun. Förfarandet följer 28 § punkt 5 i förvaltningslagen (2008:9).

Bakgrund

Hammarlands kommun har ansökt om revidering av tillståndsvillkor av den f.d. avfallsdeponin på fastigheten Tjärberget Rnr 2:69 i Kattby i Hammarlands kommun efter att det befintliga miljötillståndet (ÅMH-Pn 57/08) upphört att gälla i enlighet med bestämmelserna i beslutet.

Ärendet har inkommit till ÅMHM den 3.12.2013 som en ansökan om revidering av tillståndsvillkor. Efter att ha hört kommunen behandlas ansökan som ansökan om miljögranskning istället för tillstånd till följd av införandet av miljöskyddslagen, år 2008. Prövningen avser sålunda ett nytt miljögranskningsbeslut, då verksamheten enligt miljöskyddslagen numera är miljögranskningspliktig enligt 3 mom. 10 § miljöskyddslagen och bilaga 1 punkt 5.2 i LF (2008:130) om miljöskydd.

Ansökan har tillkännagivits allmänheten genom elektronisk publicering på ÅMHM:s hemsida i enlighet med 12 § miljöskyddslagen.

Information

Analysresultaten från tidigare utfört kontrollprogram visar på att halterna av de analyserade parametrarna i medeltal är lägre i det utgående lakvattnet jämfört med det inkommande lakvattnet. Värdena ligger inom ramen för vad som anses vara normala halter i lakvatten, men jämför man värdena i det utgående lakvattnet med vad som anses vara normala halter i ytvatten är COD och kväve (N) halten förhöjda. COD både i det inkommande och i det utgående vattnet är generellt sätt högre på hösten än på våren. COD och N-halten är förhöjda även i ytvattnet. I grundvattnet har färgtalet i medeltal varit högt i båda grundvattenrören och pH har varit lågt i referensen, < 6.

Vid utvärdering av analysresultaten har ÅMHM använt sig av riktvärden som framgår från nedanstående tabell.

Parameter	Riktvärde i ytvatten	Riktvärde i lakvatten	Riktvärde i grundvatten
Total fosfor	0,025-0,050: hög halt	0,1-1 mg/l	Brunsvatten: 0,20 mg fosfatfosfor/l= tjänligt med anmärkning
Total kväve	0,625-1,25: hög halt	30-200 mg/l	
NH ₄ -N	Gränsvärde för fisk:1,5mg/l		Brunsvatten: > 0,39 = tjänligt med anmärkning.
pH	6-8 pH	7-9 pH	6-8 pH
Färg	> 100 mg/l : starkt färgat	100-500 mg/l	Brunsvatten: > 30 = tjänligt med anmärkning.
Konduktivitet	2-20 mS/m	100-400 mS/m	5-50 mS/m
Bor	0,005-0,10 mg/l	0,5-2 mg/l	0,005-0,10 mg/l
Kalium	1-3 mg/l	20 -300 mg /l	1-10 mg/l
Klorid	1-20 mg/l	50-500 mg/l	5-100 mg/l
TOC	12-16 mg/l : hög halt	20-100 mg/l	
COD (cr)	1-30 mg/l		
BOD7		5-20 mg/l	
Syre	<4-5mg/l kan ge skador på vattenorganismer		

Avgift

För beslut uppbärs en avgift om 400 euro.

Avgiften tas ut enligt 3 § i Ålands landskapsregerings beslut (2013:2) om taxa för ÅMHM. Avgiften uppbärs enligt 16 § i Ålands landskapsregerings beslut (2017:25) om taxa för ÅMHM.

Besvär

Besväransvisning bifogas.

Beslutet justeras omedelbart.

För Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet

Stig Abrahamsson
Myndighetschef
Beslutande

Linda Siltala
T. f. miljöskyddsinspektör
Föredragande

Bilagor

1. Minimikrav för provtagning
2. Besvärsanvisning
3. Faktura